MİLLETLERARASI ANDLAŞMA

Karar Sayısı: 12023

17 Ekim 2025 tarihinde İstanbul'da imzalanan ekli "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında Mutabakat Zaptı"nın onaylanmasına, 244 sayılı Kanunun 5 inci maddesi ile 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 2 nci ve 3 üncü maddeleri gereğince karar verilmiştir.

26 Kasım 2026

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

İLE

GAMBİYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

ARASINDA

ENERJİ ALANINDA

MUTABAKAT ZAPTI

DİBACE

Bundan böyle tek tek "**Taraf**" ve birlikte "**Taraflar**" olarak adlandırılacak Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti:

İki ülke arasında enerji alanındaki işbirliğini güçlendirme arzusu ile;

Kendi ülkelerinin yürürlükteki yasa ve yönetmeliklerine uygun olarak ve mevcut kapasiteleri doğrultusunda ve eşitlik, karşılıklı yarar ve saygı ilkelerine dayalı olarak;

Aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır:

MADDE 1
AMAÇ

İşbu Mutabakat Zaptının (Bundan böyle "MZ" olarak anılacaktır) amacı, Taraflar arasında enerji alanında iyi niyetli işbirliği için bir çerçeve sağlamak ve Tarafların ilgili ulusal mevzuatına uygun olarak teknik bilgi, tavsiye, beceri ve uzmanlık paylaşımını kolaylaştırmaktır.

MADDE 2
YETKİLİ MERCİLER

2.1. Taraflar, işbu MZ'nin uygulanması amacıyla aşağıdaki yetkili mercileri belirlemişlerdir;

- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına; Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı; ve
- Gambiya Cumhuriyeti adına; Gambiya Cumhuriyeti Petrol, Enerji ve Madenler Bakanlığı.

2.2. Yetkili merciler ayrıca programların belirlenmesi ve uygulayıcı Kurumların saptanması, ilerlemelerin gözden geçirilmesi, sonuçların değerlendirilmesi ve ikili işbirliğinin teşvik edilmesiyle ilgili diğer hususların değerlendirilmesinden de sorumludur.

MADDE 3
İŞBİRLİĞİ ALANLARI

Taraflar, her iki ülkede ve/veya üçüncü ülkede, ilgili devlet kurumları ve/veya özel sektör firmaları aracılığıyla, karşılıklı yarar esasına dayalı olarak aşağıdaki konularda işbirliği yapmayı kararlaştırmışlardır:

a) Hidroelektrik, güneş ve rüzgâr enerjisi santrallerinin inşası ve işletilmesine ilişkin ortak projelerin geliştirilmesi,
b) Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanılması ve her iki ülkede de kamu ve özel şirketlerin yenilenebilir enerji sektörlerine yatırım yapmalarının teşvik edilmesi,
c) Elektrik üretimi, iletimi ve dağıtımı alanlarında bilgi ve deneyim paylaşımı ve projeler gerçekleştirilmesi,
d) Hayvan ve mutfak atıklarından biyogaz üretilmesini sağlayan mini ölçekli biyogaz sistemlerinin imalatı, kurulumu ve devreye alınması ile sulama sistemlerinin enerji ihtiyacını güneş enerjisinden sağlayan mobil sulama sisteminin imalatı, kurulumu ve devreye alınması konularında işbirliklerinin belirlenmesi,
e) Yenilenebilir enerji kaynakları ve enerji verimliliğine ilişkin yasal ve düzenleyici konularda deneyim ve bilgi alışverişinde bulunmak,
f) Enerji tasarrufu ve enerji verimliliği konularında iyi uygulamaların ve uzmanlığın paylaşılması,
g) Kamu ve özel sektör şirketlerini enerji alanındaki işbirliği fırsatları konusunda işbirliği yapmaya ve bilgi paylaşmaya teşvik etmek,
h) Enerji politikalarının geliştirilmesi ve uygulanmasından sorumlu uzmanların karşılıklı ziyaretleri.

MADDE 4
UYGULAMA

4.1. Taraflar, işbu MZ'nin şartlarını uygulamak üzere ilgili kamu şirketlerini belirleme konusunda mutabık kalmışlardır.

4.2. Taraflar, işbu MZ kapsamında işbirliğinin bir parçası olarak taahhüt altına alınan herhangi bir program veya projenin uygulanmasına ilişkin koşullar ve şartlar üzerinde ayrı bir anlaşmayla mutabakata varacaklardır.

MADDE 5
HARCAMALAR

5.1. İşbu MZ kapsamındaki faaliyetlere ilişkin maliyetler, bütçe şartları/koşulları ve her bir Tarafın ilgili ulusal kanun ve yönetmeliklerine uygun olarak uygun fonların mevcudiyetine tabidir.

5.2. İşbu MZ altında gerçekleştirilecek her bir faaliyetin uygulanması, Tarafların gerekli finansman için şart ve koşulları her bir Tarafın ilgili ulusal kanun ve yönetmeliklerine uygun olarak yazılı hale getirmesini gerektirir.

5.3. Taraflarca aksi yazılı olarak kararlaştırılmadıkça, işbu Mutabakat Zaptı kapsamındaki işbirliğinden kaynaklanan tüm masraflar, masrafları yapan Tarafça karşılanacaktır.

MADDE 6
FİKRİ MÜLKİYET

Taraflar, işbu MZ kapsamında transfer edilecek veya oluşturulacak fikri mülkiyet haklarının kendi ulusal mevzuatlarına ve taraf oldukları uluslararası anlaşmalara uygun olarak etkin bir şekilde korunmasını sağlar. İşbu MZ'nin amaçları kapsamındaki fikri mülkiyet, 14 Temmuz 1967 tarihinde Stockholm'de imzalanan Dünya Fikri Mülkiyet Örgütünün Kurulmasına Dair Sözleşmenin 2. maddesinde ifade edilen anlamı taşır.

MADDE 7
GİZLİLİK

7.1. İşbu MZ kapsamında paylaşılan bilgiler ve yürütülen işbirliğinin çıktıları veya sonuçları Taraflarca gizli tutulacaktır.

7.2. Taraflardan birinin, işbu MZ kapsamında gerçekleştirilen işbirliğinin sonuçlarını veya bilgi alışverişini üçüncü bir tarafla paylaşmak istemesi halinde, diğer Tarafın önceden yazılı onayı alınacaktır.

7.3. İşbu MZ'nin feshi veya sona ermesine bakılmaksızın Taraflar arasında aksi yazılı olarak kararlaştırılmadıkça, Taraflar herhangi bir süre sınırlaması olmaksızın bu Maddenin hüküm ve yükümlülüklerine bağlı kalmaya devam edeceklerdir.

MADDE 8
ANLAŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ

Taraflar arasında işbu MZ'nin ve/veya işbu MZ uyarınca akdedilen herhangi bir diğer anlaşmanın yorumlanması, uygulanması veya hayata geçirilmesinden kaynaklanan her türlü anlaşmazlık, Taraflar arasında diplomatik kanallar aracılığıyla müzakere ve istişare yoluyla dostane bir şekilde çözülecektir.

MADDE 9
BİLDİRİMLER

İşbu MZ ile ilgili her türlü bildirim işbu MZ'nin 2. maddesinde belirtilen Yetkili Merciler vasıtasıyla diplomatik kanallar aracılığıyla yazılı olarak iletilecektir.

MADDE 10
YÜRÜRLÜĞE GİRME, SÜRE, DEĞİŞİKLİK VE FESİH

10.1. İşbu MZ, Tarafların anılan belgenin yürürlüğe girmesi için gerekli olan kendi iç hukuki usullerinin tamamlandığını diplomatik yollarla bir diğerine bildirdikleri son yazılı bildirimin alındığı tarihte yürürlüğe girer.

10.2. İşbu MZ, Tarafların karşılıklı yazılı rızası ile her zaman değiştirilebilir. Değişiklikler, işbu maddenin birinci paragrafında öngörülen aynı yasal prosedüre uygun olarak yürürlüğe girer.

10.3. İşbu MZ beş (5) yıl süre ile yürürlükte kalır ve Taraflardan biri diğer Tarafa sona ermesinden en az üç (3) ay önce fesih niyetini diplomatik kanallar aracılığıyla yazılı olarak bildirmediği takdirde birbirini takip eden beş (5) yıllık süreler için otomatik olarak uzatılır.

10.4. Taraflardan herhangi biri, diplomatik kanallar aracılığıyla diğer Tarafa bu yönde yazılı bir bildirimde bulunarak işbu MZ'yi her zaman feshedebilir. Bu durumda, işbu MZ, bildirimin alındığı tarihten altı (6) ay sonra feshedilir.

10.5. İşbu MZ'nin sona ermesi halinde, işbu MZ hükümleri/şartları ve işbu MZ uyarınca Taraflarca akdedilen diğer herhangi bir anlaşmanın hükümleri/şartları, işbu MZ kapsamında üstlenilen veya başlatılan mevcut veya süresi dolmamış yükümlülükleri veya programları yürütmeye devam edecektir. Bir önceki cümlede belirtilen yükümlülükler veya programlar tamamlanıncaya kadar, bu yükümlülükler veya programlar işbu MZ halen yürürlükteymiş gibi işbu MZ'ye uygun olarak yürütülecektir.

İşbu MZ, **YUKARIDA BELİRTİLEN HUSUSLARI TASDİKEN,** ilgili Hükümetlerin bu konuda tam yetkili temsilcileri tarafından her biri aynı derecede geçerli olmak üzere iki (2) asıl nüsha olarak Türkçe ve İngilizce olarak imzalanmıştır.

17 Ekim 2025 tarihinde İstanbul'da imzalanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına	**Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti adına**
Alparslan BAYRAKTAR	**Nani JUWARA**
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	**Petrol, Enerji ve Madenler Bakanı**

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING

BETWEEN

THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TÜRKİYE

AND

THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF THE GAMBIA

IN THE FIELD OF ENERGY

PREAMBLE

The Government of the Republic of Türkiye, and the Government of the Republic of the Gambia (hereinafter referred to individually as "Party" and collectively as the "Parties"):

With their desire to strengthen the cooperation between the two countries in the field of energy;

In accordance with the applicable laws and regulations of their respective countries; their available capabilities, and based on the principles of equality, mutual benefit and respect;

hereby agreed as follows:

ARTICLE 1
OBJECTIVE

The objective of this Memorandum of Understanding (hereinafter referred to as the "MoU") is to provide a framework for good-faith cooperation in the field of energy between the Parties, and to facilitate sharing of technical knowledge, advice, skills, and expertise, in accordance with the respective national legislation of the Parties.

ARTICLE 2
COMPETENT AUTHORITIES

2.1. For the purpose of implementing this MoU, the Parties have designated the following Competent Authorities;

- on the part of the Government of the Republic of Türkiye, the Ministry of Energy and Natural Resources of the Republic of Türkiye; and
- on the part of the Government of the Republic of The Gambia, the Ministry of Petroleum, Energy and Mines of the Republic of The Gambia.

2.2. Competent Authorities are also responsible for the identification of programs and determination of implementing agencies, review of progress, evaluation of results and consideration of any other aspects relevant to the promotion of bilateral cooperation.

ARTICLE 3
AREAS OF COOPERATION

The Parties have agreed to cooperate on the following issues in both countries and/or in third countries, through their respective government agencies and/or private sector enterprises, on a mutually beneficial basis:

a) Development of joint projects with respect to construction and operation of hydroelectric, solar and wind power plants,
b) Using renewable energy resources and encouraging public and private companies to invest in renewable energy sectors in both countries,
c) Sharing knowledge and experience and realizing projects in the fields of electricity generation, transmission and distribution,
d) Identifying cooperation on manufacturing, installing and commissioning of mini-scale biogas systems enabling to produce biogas from animal and kitchen waste and manufacturing, installing, and commissioning of the mobile irrigation system supplying the energy needs of irrigation systems from solar energy,
e) Exchange experience and knowledge on legislative and regulatory issues on renewable energy resources and energy efficiency,
f) Sharing good practices and expertise in energy saving and energy efficiency,
g) Encouraging public and private sector companies to collaborate and share information on cooperation opportunities in the field energy,
h) Exchange of visits by experts responsible for the development and implementation of energy policies.

ARTICLE 4
IMPLEMENTATION

4.1. The parties agreed to designate the relevant public companies to implement the terms of this MoU.

4.2. The terms and conditions of implementation of each program or project undertaken under this MoU as part of the cooperation shall be agreed by the Parties in a separate agreement.

ARTICLE 5
EXPENSES

5.1. Costs related to the activities under this MoU are subject to the availability of appropriate funds, in conformity with budgetary terms/conditions and the relevant national laws and regulation of each Party.

5.2. The implementation of each particular activity under this MoU shall require that the Parties put into writing the terms and conditions for the necessary funding, in accordance with each Party's relevant national laws and regulation.

5.3. Unless otherwise agreed by the Parties in writing, all costs arising from cooperation under this MoU shall be borne by the Party that incurs the costs.

ARTICLE 6
INTELLECTUAL PROPERTY

The Parties shall ensure effective protection of the rights for intellectual property transferred or created under this MoU in accordance with their respective national legislation and international agreements to which they are parties. For the purpose of this MoU, intellectual property is understood to have the meaning given in Article 2 of the Convention Establishing the World Intellectual Property Organization, done at Stockholm on 14 July 1967.

ARTICLE 7
CONFIDENTIALITY

7.1. The information exchanged and outcomes or results of cooperation carried out under this MoU shall be kept confidential by the Parties.

7.2. If a Party wishes to share the information exchanged, outcomes or results of cooperation carried out under this MoU with a third party, a prior written consent of the other Party shall be obtained.

7.3. Notwithstanding the termination or expiration of this MoU, the Parties shall continue to be bound by the terms and obligations of this Article without any time limit unless otherwise agreed in writing between the Parties.

ARTICLE 8
SETTLEMENT OF DISPUTES

Any dispute between the Parties arising out of the interpretation, application or implementation of this MoU and/or any other agreement entered into pursuant to this MoU shall be settled amicably through negotiations and consultation between the Parties through the diplomatic channels.

ARTICLE 9
NOTIFICATIONS

Any notifications related to this MoU between the Competent Authorities specified under Article 2 of this MoU shall be communicated in writing through diplomatic channels.

ARTICLE 10
ENTRY INTO FORCE, DURATION, AMENDMENT AND TERMINATION

10.1. This MoU shall enter into force on the date of the receipt of the last written notification by which the Parties notify each other, through diplomatic channels, of the completion of their internal legal procedures required for the entry into force of this MoU.

10.2. This MoU may be amended by mutual written consent of the Parties at any time. The amendments shall enter into force in accordance with the same legal procedure prescribed under the first paragraph of this Article.

10.3. This MoU shall remain in force for a period of 5 (five) years and shall be extended automatically for successive periods of 5 (five) years unless one of the Parties notifies the other Party in writing through diplomatic channels of its intention to terminate this MoU at least 3 (three) months prior to its expiration.

10.4. Either Party may also terminate this MoU at any time by giving the other Party a written notification to that effect through diplomatic channels. In this case, this MoU shall be terminated 6 (six) months after the date of the receipt of the notification.

10.5. At the termination of this MoU, its terms/conditions and the terms/conditions of any other agreement entered into by the Parties pursuant to this MoU shall continue to govern any existing or unexpired obligations or programs assumed or commenced under this MoU. Until the completion of the obligations or programs stated in the previous sentence, these obligations or programs shall be carried out in accordance with this MoU as if this MoU is still in force.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized there to by their respective Governments, have signed this MoU in two original copies, in Turkish and English languages, both texts equally authentic.

Done in İstanbul on October 17, 2025.

For the Government of the Republic of Türkiye	**For the Government of the Republic of The Gambia**
H.E Alparslan BAYRAKTAR	**H.E Nani JUWARA**
Minister of Energy and Natural Resources	**Minister of Petroleum, Energy and Mines**